

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

MEGJELEN

minden vasárnap.

E lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények pedig a kiadó-hivatalhoz küldendők.

SZENTESI LAP

VEGYES TARTALMU HETIKÖZLÖNY.

HIRDETÉSI ÁRAK:
3 hasábos petisorsért egy szeri hirdetésnél 18 kr., 2 hasábosért 12 kr., 1 hasábosért 6 kr. számítottat.

NYILTTÉR
minden egyes sora 15 kr.

BÉLYEGDIJ
minden beiktatásnál 30 kr.

Bérmertelen levelek nem fogadtatnak el.

Az izraeliták iskola ügyéhez.

Áll ezen ügy annyiból, hogy az izraelita hitközség elhatározta, hogy iskoláit csak folyó év végéig tartja fenn, s a közoktatásügyi törvények értelmében megkereste a városi hatóságot, hogy az izraelita iskolaköteles növendékek számára községi iskolát állítson föl.

Ezen ügy általában foglalkoztatja ma városunk közönségét; az izraeliták egy jó része aggodalommal néz az iskola föladás eredménye elé, s a hitközségi érdekeltségen kívül állók közül amint meglepte ez az eset azokat, kik ennek eredménye fölött komolyan, behatón gondolkodni képesek, ép oly sok irányu szóbeszédre nyujt alkalmat azoknál, kik a törvényeket nem ismerve, községi teherviselés szempontjából bírálgatják el az ügyet.

Tagadhatatlan, hogy az ügy nagy horderejű, messze kihatással lehet és lesz városunk közéletére, s így közérdekeltségi szempontból is eléggé fontos, hogy szót értsünk fölötte; azonban ez alkalommal csak az izraelita hitközség érdekéből, szempontjából fogunk szólni ezen ügyhöz, annyival is inkább, mert a hitközségi képviselőtestület elhatározta ugyan, hogy föladják iskoláit; de a hitközség tagjai legnagyobb részben megbotránkozással fogadták ezen határozatot, mely végeredményében megfosztja a hitközséget iskolája feletti jogának önálló gyakorlatától s ezzel az iskolai nevelés mindazon eszközétől, mi a gyermeknek hitbeli nevelését tekintve, a féltékenyen őrzött felekezeti szellem megkíván.

Valóban nevelés szempontjából ezen elhatározás olyannyira szíverén üti az izraelita hitközség felekezeti önállóságát, hogy méltán lehet rajta csudálkozni, hogy azon hitközség, mely eddig minden panasz, zúgolódás nélkül tartja fenn iskoláit, melyek mondhatni a legrendezettek, legjobbak voltak városunkban; most egyszerre előáll azon szándékával, hogy kész femondani jól szervezett iskolája feletti jogának gyakorlásáról, gyermekei nevelésének önálló vezetéséről, indokolván ezen felekezeti szempontból nagyhorderejű erkölcsi hátralepést azzal, hogy a hitközség anyagilag nem képes tovább fenn tartani iskoláit.

A hitközség ezen elhatározása indokolt volna akkor, ha iskoláinak községévé lett változtatásával az iskola fentartás költségeitől részben vagy épen egészben megszabadulna; azonban tekintve azt, hogy városunk maga mint erkölcsi testület, semmiféle iskola alappal nem bír, melynek jövedelmét a községivé tett izraelita iskolák fentartására lehetne fordítani, s mivel az 1868. XXXVIII. t. c. 44. §-a értelmében, oly hitfelekezetek, melyek törvényes kötelekkel ellátott iskoláiknak fentartására anyit fizetnek, mennyi az állami egyenes adajok 5%-val fölér, azok községi iskola fentartásához semmiféle költséggel nem tartoznak járulni. — Miután ez törvény s miután nálunk egyetlen hitfelekezet sincs, mely saját iskolája fentartására több költséggel nem járulna mint amennyit az állami adó után eső 5%-nyi összeg kitesz: így nincs nálunk egy hitfelekezet sem, melynek adófizető tagjai, a községivé tett izraelita iskolák fentartása céljából megadóztatható volna,

igen természetes, hogy a dolgoknak ilyen viszonya mellett, egyedül az izraelita hitközség adófizető tagjaira szorul iskolájuknak fentartása. A helyzet tehát nem változik semmit, mert a községivé tett izraelita iskolákat csak azok fogják fentartani, a kik fentartják ma az izraelita felekezeti iskolákat. Igaz ugyan, hogy az említett közoktatásügyi törvény 26. §-át mondja, hogy ha egyes felekezetek azon meggyőződésre jutnak, hogy közérővel virágzabb állapotban tarthatnak fel közösiszkolát, a külön felekezeti iskolák közös iskolává alakíthatók át, ez esetben a hitfelekezetek a községnek és államnak segélyét is igénybe vehetik.

Hisszük, hogy az izraelita hitközség a törvénynek ezen szavaira építve e határozatát, azon kilitással, hogy iskoláinak községivé tételével az iskola fentartás költségeitől részben vagy egészben megszabadul; azonban a törvény ezen §-a csak azon esetre vonatkozik, ha a község minden hitfelekezete községivé változtatja iskoláit; ily esetben a község adófizetői együttesen járulnak a közös iskolák fentartásának költségeihez; nálunk azonban, hol sem községi iskola-alap nincs, sem a többi hitfelekezetek nem róhatók meg egyes hitfelekezetek iskoláinak községivé leendő változtatása érdekében, itt tehát azon helyzet van, hol az izraeliták akár felekezeti iskolát tartanak fenn, akár községivé változtatják át: minden esetben ők viselik az iskola fentartás költségeit; legföllebb azon eredményt érik el az izraeliták, hogy iskolájuk jelenlegi szervezetében 140 tanköteles gyermek oktatása céljából fizetnek 4 tanítót, iskolájuknak községivé leendő átváltoztatása esetén a község fog tartani 2 tanítót; nyerne tehát annyit, hogy bizonyos összeggel kevesebbe fog kerülni iskolájuk fentartása, de elveszti felekezeti jellegét és két tanító kevesebbre tanítja gyermekeiket mint 4. Az a kérdés tehát, hogy miután ígyis úgyis csak ők tartják fön az iskolát, nem sokkal célszerűbb volna-e, ha saját körükben önállólag rendeznék iskolaügyüket oda, hogy az a tanerő megkevesbitése által, kevesebb költséggel lenne fenttartható. ©

Miként fokozhatjuk takarmány termelésünket? *)

Dr. D. B. Lambok az aggodalmassá vált depecorationak, a marha állomány csökkenésének okát az emberi nem számának folytonos emelkedésében akarja találni, holott a kevésbé szemes gazda is kénytelen beismerni, hogy házi állatainak kevesbülése egyedül az azok tartására szükséges élelem hiányának rovandó fel. S ez a takarmány hiány nem csupán a legelő és rétek felszántásából; de egyszerűen azok hiányos kezeléséből keletkezik; — kétséget sem szenved tehát, hogy ha a még meglevő legelőink és réteink jobban kezeltetnének, s ha a szalmát nem használjuk fel égető szernek, az általános depeccatio távolról sem lesz olyan, a minőnek azt mai napság tapasztaljuk.

Nagy hiba az, hogy legelőinket — amelyeknek kiterjedése már is tulságosan megfogyott, — lovakkal, marhákkal és birkákkal tulterheljük.

A füvek ennek folytán magot soha nem

*) A „gazdasági mérnök” után közzöljük e gazdálkodóinkat kiválólag érdeklő cikket. Szerk.

hozhatnak; mert a legelső marha a füvet mindig lerágja és így csak azok maradhatnak meg amelyek gyökereik által szaporodnak vagy amelyek szárai keménységénél fogva nem képeznek kedvező eledelt.

Hogy e részben célt érjünk és hogy legelőink több füvet, tehát több élelmet adjanak marháinknak: szükséges, miszerint a legelőnek legjobb fűállományából évről évre egy részt tilosba tegyünk, és azt ha a fűmag érettnék látszik, lekaszáljuk, összeszedjük, kicsépeljük és a nyerendő polyvás magot elhíntünk a legelőnek azon részein a melyeken a fű már ritka — megelőző fogasolással.

Ugyanezt kell-ne rétejünkkel is tennünk. A réteket ugyanis rendszeren a fűmag érése előtt, az az, midőn azok legnagyobb része virágzásban áll, szoktuk lekaszálatni, ennek folytán a füveknek csak egy csekély része érhet meg, amely aztán a földre hullva szaporíthatja, újíthatja az elhaló elődöket.

Ha a legjobb réteket évről — évre egy részét tilos alá tesszük és meghagyjuk érni, s s ha ennek a lekaszálása és kicsépelése után a nyert fűmagot felfogasolt ritka rétre vetjük, rétejünket folytonosan jó állapotban tarthatjuk, úgy hogy nem szükséges erre mag kereskedésből venni drága pénzen a magot.

Bárki tapasztalhatja azt, hogy egy ritkás erdei tér, mely közös legeltetés alatt állott, s amelyben a tulságos legeltetés miatt csak itt ott látszik egy kevés nyomorultán zöldellő fű, ha vágás és tilos alá kerül, egy pár év alatt nem legeltetés folytán a magzásba átment füvek kihulló magja által olyannyira megsűrűsödik a fűállomány, hogy az ültetett makkot is elfojtja, a legelőkön tehát némi renddel való használsuk mellett ugyanilyen buja és tápdus füvet lennünk képesek előállítani.

Egyébiránt a fű vagyis a takarmány szaporítására a fű emeltyű mindenkor az öntözés, erre nemesak patakjaink és nagyobb folyók adhatnak elég vizet, de mesterségesen, hajtásokban felfogott téli hó és esővizek is.

A legelőink, legjobb és legtöbb takarmányt mindenkor az öntözhető rétek és legelők adandják.

Ha valahol épen házáinkban lenne szükséges a folyóvizeket patakokat mesterséges tavakat a rétek és földek öntözésére fölhasználni. Ezt kívánna szeszélyes időjárásunk éppen tavasszal, midőn elvetés után esőre volna szükség és eső helyett hónapokon át folytonosan éjszakai szelek uralkodnak. Ezen bajon csak az öntözés segíthetne.

E mellett a szalma égetést ki kellene küszöbölni, ami azonban természetesen csak akkor sikerül, ha a gazdaközönség könnyen és olcsón jut egyéb tüzelő szerhez.

Itt cikkirő a szemet említi, melyet, hogy a közönség minél kevesebb költséggel és könnyebben szerezhessen be, erre nézve a kormánynek el kellene követni mindent. Tagadhatatlan, hogy ez volna a leghathatósabb eszköz; de, ha lassan is, de annál biztosabban lendítne állapotunkon, ha a fatenyésztésre fordítanánk még nagyobb gondot, hogy, ha a fűtéshez nem is; de legalább a fűzéshez szükséges tüzelő anyagot így saját fánk nyérése vágása folytán előállítanánk, hogy földünk termőképességének fokozására olyannyira szükséges legjobb trágya készletünket, ne tüzelő szernek vernénk ki és használnánk föl, hanem fordítanánk azt természetes rendeltetésének céljára, visszaadnánk a földnek, melynek a mai gazdálkodási rendszerünk mellett, olyannyira szüksége van rá. Azért csak ültessünk fát és ültessünk mindenbova, ahova csak lehet. Különbön még egyszer kiváló figyelembe ajánljuk e cikknek a rétek és legelők értékesítésére vonatkozó részét.

A fővárosból.

— Igazmondás nem emberszólás!

Budapest, 1878. dec. 2.

„Lám megmondta Angyal Bandi, ne menj a...!”
No édes redaktor ur! Belőlem ugyan nem nagy hasznót lát! Egyik episztolámban úgy rá találtam taposni valakinek a tyukszemére, hogy bizony olyanforma *hunyásitással* adta jelét fájdalomának, a minőnek jellemzésére csak az a szó illenék, melylyel a sekundás diák az „orditor — orditus sum — ordire” — igét nem igen igézőn fordította. No de hát arról reges-regésem meg vagy mondva, hogy nem hallatszik mennyországba.

Biz úgy! Azok a fekete lidérek, azok a kis manók, melyeket egyik számunkban *férclapoknak* neveztem, meghallottak ám a mi szerény lapunk szavát, mely ugyancsak fején találta a szeget, és — *feljaidultak*. Nem elég: redaktor uramaak híros tollaikkal, melyeken nem csak maga a téma fekete, de csak újjok a piszok, — istenigazában neki rontanak ám; ilyet is mondva, meg amolyan is... No de hát épen ez bizonyít ellenük. Az igazság fájl kimondása sokaknak olyan, mint a rák operációja. Hiába, az orvos biz azért sans géne neki meg műtőszereivel. S most egyszer-mindenkorra meg mondom, hogy engem semmi mellétekintet vissza nem tart az igazság merev kimondásától. Utálom a caesarokat és a helótákat!

Hanem, mert a kis „Budapest” szavaim értelmét nevéstégesen elcsúrtá-csavarta, annyit még megmondok, hogy a Budapestet oly lapnak tartom, legalább híres cikkeiből — melyeket az üres lólyagban táncoló kukoricaszem nagy zörgéséhez lehet csak hasonlítani — az világot ki, hogy ha a kormány holnap tíz osztrák forinttal többet ígérte neki, hát *ugyanazon dolgozótársai* azért a tíz forint többletért szivesörömetst írnának olyan libériaszagu cikkeket, melyekhez mérten a *Honé* nemkülönben a *Nemzeti Hírlap* (!) kis Miskase lehetne.

Az bizonyos, hogy a legnagyobb kellemetlenségek a világon az igazság nyílt kimondásából szoktak származni. Emlékezem egy angol beszélyre, melynek hőse — egy kereskedő — fogadást tesz, hogy három napig *igazat fog mondani!* (Ha mégis azt fogadta volna, hogy... *haz dui nem fog!* akkor — természetesen *szi át befogván* — nem gyült volna meg a baja.) Persze, hogy a harmadik napon már be kellett csuknia kereskedését; ismerői, barátai, atyjafiai, sőt apja, anyja halálos ellenségeivé váltak, a közvélemény szemében bukott ember lőn, erkölcsi tekintélyét teljesen eljátszotta, sőt jegyese, a bájós Miss is visszaküldte neki a jegygyűrűt, ott hagyta őt a faképnél. Es ezzel kérem egy nagy igazság van mondva, melynek *igazat kell adnunk*.

Szomorú való, de való... Ám rajta! Próbálja meg azért minden ember magát; próbálja meg, a ki nem hiszi! Mer e *igazat beszélni* csak három napig is?

Az igaz, hogy ezt aztán sok ember igyekeznék jól felhasználni. Legjobban a delegátus k. Andrásyval, meg az ellenzék Tiszával szemben... No hát még az a sok szerelmes fráter! Azonnal feltenné a kérdést az

ébenfűtű, liljomváltú, rózsaszájú, hajnalarcú, bogár szemű, szívet, szerelmet, kezét... táncot visszautasító kis arkangyalnak (ha nem Gábiel, hát — Gábiella!), a mit eddig csak a buta akáclevelektől kérdeztetett: szeret? nem szeret?

... De hát biz az úgy van. Azok, kik közpályára s a közpályák között is a legtöbb szemnek, gáncsnak, dicének hivatott s hivatatlan bírálóknak kitett írói pályára lépnek, ilyen támadásokra az *igazságot* kell, hogy készen legyenek és — készen is vannak. Nem is tetszik képzelnem, mily angolos hidegvérűséggel szívjuk mi a garasos szívat s olvassuk az ily támadásokat s ha ekkor orunkat félreacsavarjuk is, tessék elhinni, hogy abban a támadó cikk teljesen ártatlan, csak az a nem — Verpeletről iderugaszkodott (tra) fikom adta garasos szívat mindennek az oka. Ugy nézzük mi már ext, mint próbált matróz a viharok előszavát. Alios vidi ventos.

De elfacsarodik a naturalista szíve, mikor látja, hogy állás, *elvitélet, nevelés s általában a műveltséget ne gelyző társadalmi élet mint gyaluja le lassan lassan az ész, a lélek, a kedély műhelyében az igazság természetes darabosságát*, mint tődi azt be a símképűség, gatszuli-rozás és nyegle színlés tetszetős politurjával, alárendelve, alávetve amazt emennek; mint forgat ki magatokból s gyúr az u. n. *illem* öntagadó helótáivá át Nem Rousseau volt az első és utolsó, ki a szabad szellemnek egész fenségével követ dobott a társadalmi corruptio factoraira, s vágta tollával arcon annak azzá törpült hordozóit!

Exempla docent. Példákkal igazolom.

Itt az egyetemi ifjuság. Egyébb dicsősége sincs, mint liberális elveket vallani, tüntetni azok tagadói ellen, rendezni macska- vagy fáklyás zenéket; — a mint embere hozza magával. Lépjen csak ki az életbe kellen csak egyszer egy kis államhivatalért folyamodnia: bezog szabad politikai véleményének büszke kócsag tollából — melyet eddig fennen mutogatva hordott — olyau fáin *hivatalos* íróttalat farag, hogy jobban sem kell. Megadja magát; neki nincs többé szabad-szója; citálhatja Wallensteinből: „Ich hab' hier bloss ein amt und — keine Meinung!” „Cligotba lelkiismeret!” (vajda.)

S vajlon ő e csupán a hibás? s nem-e volt együtt azon lélekvászáló nyomorék libériás-had is, mely ezt *megköveteli?* Mely nem tudja elválasztani a *hivatalnokot* az *embertől?* Mely nem azt mondja: eleget tettél híven s becsülettel állásodnak s kötelességeinek — a *többit nézve tedd, a mi tetszik*. Ember vagy te is, tehát van szabad akarated s véleményed!... Hanem igenis azt mondja: hallod, én megvesszek téged, mint hivatalnokot, de ráadásul add az — embert! Nem adod? Nagy a világ, találok benne olyat, a ki ide adja. Te pedig élj oktondi, — ha birsz.

Vagy itt egy másik kép! Történik falun. Az égen csillagok, az asztalon boros kancsók. Személyek: Tisztartó ur és Én. Idő: Jelenkor.

— Hát kire szavazott a képviselőválasztásánál kedves urambátyám?

— Hehe. Nem szavaztam úcsámuram! *Hát! Istennek*, elfelejtett a gróf *ránkparancsolni*.

— Micsoda lapot járat urambátyám?

— *Nemzet Hírlap*ot járatom, de... sohasem olvasom. Huszárom fidiúsznak használja számomra, de tegnaptól attól is eltiltottam. Képzeld, nem esett *töle* jól az a jó muskotály dohány.

— Hát miért járatja mégis?

— No tudja, itt rettenetesen szaglálódnak az ember után, különösen az a fránya postamester mindent besűg, Még a leveleket is, ha kedve szotytyan fel, felbontogatja.

... Hogy tetszik?

Vagy ez a kép —

Tavaly a ceglédi Kossuth küldöttség arcképcsoportját lehetett látni a hatvani utcán. Nézték is temérdeken. Egy önkényes hadnagy barátommal megyek arra s hívom, hogy nézzük meg. Ez csak nem polizei-widrig.

— De reglementwidrig, barátom! Mit szólna egy főtiszt, ha engem a *rebellis* Kossuthot hazatérő küldöttség fényképesarnoka előtt látna?! Még tisztí rangomat is elveszthetném büntetésül!

... Hogy tetszik?

... Képviselő választás napja van. A harc Helfy s Podmaniczky között folyik. Egy járásbírósi aljegyző is ott kujtorog az eresz alatt.

— Nos, mondásza csak, kire szavazol?

— *Ide lettem ugyan parancsolva*, de inkább nem szavazok. Tudod, hogy én (félénken körültekint s reszket) —

— Nos? Tán csak nem socialista vagy republikánus vagy?

— Nem, hanem (remegve sugja) közjogi ellenzéki. Nézzünk másfelé. Itt egy bálványozott színésznek, aki multja varázásának emlékeitől megkapatva 1875 ben újra fellépett a deszkákra, új koszorukat aratni a hervadhatlanok mellé. — Bizony „mire megvénülünk” azok a szép szemek, azok a „fekete gyémántok” sem gyujtanak többé úgy, hogy művészi erőnk hanyatlását álcázni tudják, sőt ekkor megeseit, hogy az újabb rokon művészek is csak az „enyim — tiedet” voltak hajlandók a hulló koszorukra citálni, de legkevésbé azt, hogy „övé.”

Az esztetikai kritikákban akkor legirányadóbb balsorsú költőnk Dömötör János „Korunk” című lapja volt. Elviszi hozzá a kitűnő tollu szini kritikus az ő kritikáját; bizony az *igazat megvallva*, nagyon keresetlenül lerántá benne az ünepelt művésznőt.

Dömötör mosolyogva olvassa.

— Nagyon szép kritika, nagyon helyes, nagyon igaz. Minden pontjában aláírom. Hanem nézze csak, mit teszünk vele!

Először kétfelé aztán négyfelé, azután tizenégyfelé hasította.

A kritikust majd a guta ütötte meg.

— Most pedig — szölt egyre mosolyogva —

TARCA.

Preceptor és a pap.

— EREDETI BESZÉLY. —

Irta: S. F.

11-ik folyt.

Szerdai napon volt, még ma is emlékezetes nap Galatán, midőn a galatai presbyterium a pap által, criminálissá lett preceptor ügyben határozat hozatal végett összehült. A gyűlési meghívóra nem volt rá írva hogy mi ügyben lesz tartva a gyűlés. Ez taktika volt a paptól, miután tudta, hogy a presbyterium többsége melette van a segédtanítónak és ha megtudják a gyűlésnek célját, akkor berukkolnak a gyűlésbe nagy számmal. Ki sem tudta, hogy mi van készülődben, azért a presbyterium 20 tagjából, csak heten voltak jelen, köztök Börcsök Márton, Gódrös Bálint, Csunya Márton és Jordán Álmos uraimék ökegyelmők, kik a tiszteles ur pálinkájából már gyűlés előtt 3—3 pohárral megittak és minden kortyantásra azon fogadást tették, hogy elcsapják a preceptort.

A presbyteri gyűlések a pap lakásán egy tágasabb térségű elfogadó teremben tartattak. Börcsök Márton uram és vele egy véleményen levő három társán kívül még megjelent három faluatya csak nem is sejté, hogy a presbyterium, mely célból van összehívva.

— Hát kendtek mit szólnak hozzá, mondá Börcsök Márton uram a három közül egynek: ez a preceptor már nem úgy viseli magát mint ezt úgy a maga, mint iskolánk és egyházunk jó hirneve, becsülete kívánna.

— Mi jut kendnek eszébe, mondá Sándor János uram: hiszen ennél az embernél, ha lámpával keresnétek sem találhatok különbet.

— Kend úgy látszik, nem hallotta még, hogy ez az ember mily becsémérleg beszél minden alkalommal a presbyteriumról, mondá Gódrös Bálint uram.

— És aki a templomba jár, azt „buta áhitatoskodónak” nevezi, mondá Jordán Álmos uram.

— No csak legjobb lesz ő kegyelmének nyakából kivonni a kötőféket, mondá Csunya Márton uram.

— Dejszen abból már senki fia kedvéért sem lesz semmi, hogy a preceptor urat, kit az egész falu szeret, elbocsásasuk, mondá Békási Tót Máttyás uram.

Még ez a szóváltás történt, a pap be jött, kezét fogott a presbyterekkel s azután a terem közepén zöld posztóval bevonva nyújtózkodó hosszú asztal végébe levő két karu székre ült és üdvözölvén a szintén helyet foglaló presbytereket, s a gyűlést megnyitá. Először is sajnálatát fejezte ki a felett, hogy az egyház gondnoka nem jelent meg a gyűlésen, s aztán kijelenté hogy az egyháztanács jegyzője Endrédi Ferenc pedig azért nincs jelen; mert nem hivatott meg a gyűlésre, miután épen ő az oka a gyűlés összehívásának, azért a jegyzői toll vitelére Börcsök Márton uramat felkérem, mondá a lelkész.

— Hiszen, mondá minden himezés-hámozás nélkül Börcsök Márton uram, ha pusztán vinni kell azt a tollat és írni nem kell vele, akkor megtehetem; de különben nincs hozzá való ismeretem és belátásom, nem felelhetek meg a bizalomnak.

— Hát talán Békási Tóth Máttyás uram lesz szives jegyzősködni ezen ülésben?

— Én ugyan nem fogok semmihez, amihez nem értek; hanem azt indítványozom, hogy akármi tárgya

legyen is ezen gyűlésnek, hívják át a preceptor urat, ki törvényesen megválasztott jegyzője a testületnek, s így őt illeti leginkább a jegyzőkönyvek szerkesztése.

— Ő nem lehet ezen gyűlésben jegyző, mondá Gódrös Bálint uram; mert ezen gyűlésben, mint én tudom, ő kelme vádolva lesz és mi itélünk felette, így ő ezen határozatunkat nem foglalhatja írásba.

— Kijelentem, mondá Békási Tóth Máttyás, hogy miután a meghívón nem volt megírva, hogy ezen gyűlésnek mi tárgya leendő, ennél fogva Endrédi Ferenc ellen hozandó mindenféle határozat ellen tiltakozom.

— Sándor János pedig azt mondá, hogy a falu kisbírójától hallotta ugyan, hogy van valami készülőben a preceptor ur ellen: de sokkal többre becsülé az illető segédtanítónak érdemeit, hogy sem a hallott pletykának hitelt adott volna, miután azonban úgy látja, hogy itt fenyekednek ellene, ő kimondja hogy bármint üssön ki a dolog ő a néphez fogja appellálni az ügyet; de ha szükség lesz rá elmegy a püspökhöz is.

— Kend bolond, mondá dühvel a pap, nem is várja, hogy az elnök előterjeszténé a gyűlés összehívásának célját, s már appellálja annak képzeletbeli határozatát a néphez és püspökhöz.

— Igen, mondá Jordán Álmos uram, ilyen emberek közt nem lehet alkotmányos uton végezni, ezért indítványozza, hogy Sándor János és Békási Tóth Máttyás utasítsassák ki a gyűlésből.

— Micsoda?! riadt föl Békási Tóth Máttyás, ki óriási termetű ember volt és hangja olyan volt mint egy oroszlánnak, engem ugyan innen senki nem fog kiutasítani; mert én a nép bizalmából ülök itt és ha azt akarja valaki, hogy tüstént csufoz ne valljon velem, akkor csend legyen és halljuk, hogy miért hittak ide bennünket?

irjon egy ugynevezett kritikát, ünnepeit művésznőket a ceillagokig magasztalva.

Factum.

... Itt a kis Böske. A nagyreményű Emil, a lánghevélyű diák csizmakopogató szerelmének ideálja, képzeletében holdsugarakból font koszorúkkal átövezett mennyei tárgya. Az önképzők csak úgy virítanak a beadott hónaljnyi „öröközöldek“... „Nefelejések“ „Myrtuságok“ című versfüzetektől, a boldogtalan szerkesztőket eszi a zöld méreg a naponként érkező „Böskéhez“ „Hozzá“ „Ö“ című versezetek mián. Denique a fiú szerelmes; szinte pirul belé, mint a pipacs

Végre találkoznak. A vallomások, mint boldog reményre jogosító sorsjegyszelvények kiserlítettnek. Egy ártatlan csók. S a szent és természetesen: „örök“ frigy egy hatos ára krumplicukor közös elköltésével ünneppólyesen megpecsételtetik, „Ó édes élet! Mi szép a világ!“

De hát a kis Böske feljön Pestre. Itt beteszik egy rettentő nagy átalakító masinába, amit úgy hívnak, hogy: nevelő intézet. Először vidám és kereketlen, jól tölti az időt lánypajtásaival. Jön a nevelő: Jaj! itt nem szabad az időt fecserélni. itt tanulni kell. Kacagnak. Jaj itt nem szabad kacagni! Hogy ül? Már megint jobb kézbe veszi a villát? . . . Már megint lesüti a szemét? . . . Mi lesz magácaékából, az Istenért!

... És a masina dolgozik, dolgozik erősen.

— Már megint kinézett az ablakon? Illik az? Mikor sétáltak, miért fecsegett? Hát nem tudja, mi az etiquette? Ugyan mikor tanulja már meg? . . . Már megint örül? Hát ki kell azt mutatni, hogy örül? Maga kis puzei vadonc!

... És a masina dolgozik, dolgozik erősen.

— Hogy beszél maga, az Istenért! Épp, mint a szobacicusok. Fejezze ki magát finoman, elegánsan. Hiszen csak jó családból való! El nem viselném a lelkemen, hogy mintaszerű nevelésnek semmi jó eredménye ne legyen. Mondja csak például: jó napot!

— Hát: jó napot!

— Pas du tout. Je vous prie Mademoiselle de croire, c'est le plus laid. C'est à dire: Jo nápot. Így szép, így elegáns.

... És a masina dolgozik, dolgozik erősen.

Végre kész a nagy mű. A kis Böske Mademviele. Tud mindent. Franciául is valamit. Elegánsan, a legújabb divat szerint jár. Monastery és kuzmiktól hozatnak neki ruhákat. Szemét nem süti le, nem pirul el soha. Nem fecseg. Beszél Büchnerből, Darwinból. Voltaire Telemaqueját Charles XII-ját könyv nélkül tudja. Schillert, Göthét olvassa. Monsieur Beechit (Pe tőfi) és Mr. Árányt is ismeri . . . úgy hallásból. S ő a város gyöngye; a haute noblesse ifjuság utána bolondúl.

S jön a diák, jön. Most már nem ír verset, de van doktori diplomája. Szívében még mindig él a régi eszmény ah! az igaz eszmény. Találkoznak ah! az első találkozás hosszú évek után.

Békási haragtól remegő és fenyekedő hangja egy pillanatra elnémított mindenkit, míg végre Börcsök Márton uram törte meg a csendet és kijelenté, hogy bár a nevénel egyebet nem tud leírni; de a béke helyre állásának kedvéért elvállalja a jegyzőséget, s elfoglalja a helyet.

Ekkor a pap előterjeszté, hogy a rectorné neki engedelmességet nem akar és vádolta a preceptor végre kérte a presbitereket, hogy utasítsák a rectornét, hogy Endrédi Ferencet azonnal bocsássa el.

— Inkább a papomtól vállok meg, mondá Sándor János! Soha nem szavazok rá, hogy a preceptor elbocsáttassék!

— Hát szavazzunk! kiáltá Gödrös Bálint.

Ezen szóra Börcsök Márton uram feleségének evzérlete alatt egy sereg asszony, lány, és legény, és két három öreg ember állt meg a folyosón, kik egy perc múlva erőszakkal behatoltak a tanácskozás termébe és kijelenték, hogy a falu nem engedi Endrédi Ferencet!

A lelkész ingerülten ugrott föl az elnöki székből és riadt a betolakodókra. — Megbolondultak kendtek? röktön kitakarodjanak a teremből!

— Nem megyünk! kiáltott Börcsökné asszonyom, szégyenelje magát tiszteletes uram, hogy egy lány miatt ennyire viszi a dolgot!

A pap sem holt, sem eleven nem volt e beszédre, elébb mérgében elfulva nézte a betóduló tömeget tehetetlenül, majd föluggrott a székből arcon ütő Börcsöknét és mint az örült kifutott a teremből.

(Folyt. köv.)

— Óh ajra élek, hogy viszont látom nagysádat. engedje kezét megcsókolnom!

— Jó nápot! Mr. Várry!

... Az ifja megbökken. Álla lecsak. Orra megnyul. Veszi kalapját s egy adequat bökkal odább megy egy házzal.

— F'ai l'honneur de Vous saluer. Aláz'szolgája!

Nem volt ugyan oly ideális szerelmes, hogy buszontyolodással rácsitálta volna:

Ugy kell aztat venni,

Ugy szokott az lenni,

Hosszú szerelemnek

Vége szokott lenni!

De annyit bizony megtett, hogy elvette a Miska bácsi tűzről pattant Jucikáját, habár az Zsoldos uramnál csináltatta csak az egyszerű, csinos ruhát, habár az nem tudott „klavérolni“ habár az nem tudott egyebet az édes magyar nyelvnél, s nem köszöntötte másképp a vőlegényét, mint azzal a csókolni való szóval —

— Adjon Isten engem kendnek!

Nem rég látogattam meg őket. Jucika a konyhában fogadott (Fi donc!), hol mint teljhatalmú parancsnok forgatta épen marsallbotját, — a főzőkanalat.

S csodálatra méltó csoda! Ezek az emberek boldogok! Ezeknek a házassálete — noha már egy esztendő óta „együtt vannak“ — csupádon csupa mézes hetekből áll!

Csak Mmsell. Böske mamája a Madame mondja néha még mindig a bálakat járó, és a „Fővárosi Lapok“ rendesbeli tudósítója által kedvesnek, bájosnak nevezett leányához:

— Rompre un mariage pour si peu de chose! (Ily csekélység miatt elrontani egy házasságot!

Vonja ki ebből kedves olvasóm a tanúságot. S azonfölül adja Isten, hogy senkinek, a ki igazat szól, be ne törjék a fejét. Nekem se!

Csáktornyai L.

Helyi és vegyes hírek.

— *Lapunk jeles tollu fővárosi levelezője* Csáktornyai Lajos „Vihar előtt“ című, politikai és irány költeményeket tartalmazó egy kötetes művet szándékozik kiadni. Az előfizetési felhívást egész terjedelmében alább hozza lapunk. Akik olvasták a fiatal szerzőnek lapunkban hozott költői humorral írt, szellemes leveleit, s szép költeményeit, azok mindenesetre kedvet nyerne megcserezni a „Vihar előtt“ című költeményeket, s városunkból többen már csak azért is, mert ezen mű szerzője városunk születő, Filó Lajos jogász. A mű ára egy frt, előfizetéseket e lapok szerkesztője is elfogad.

— *A ref. papválasztás* érdekében f. év dec. 5 én népes egyháztanácsülés tartott, mely alkalommal elhatározott, hogy a papválasztásnál választási jogát csak azon hitközségi tag gyakorolja, ki az 1874 évekre járó egyházi adaját — nem mint a templomban hirdetve volt f. év dec. 15 ig, hanem 31-ig lefizeti, a papi egyének ajánlására nézve is ezen ideig hosszabbított meg a határidő. Fölolvastattak ez alkalommal Révész Bálint püspök ur levele, melyben az egyháztanács megkeresése folytán Gulyás Lajos nagy bánya lelkész ajánlja megválasztás végett, tágabb körültekintés végett azonban megnevez leveleiben több jeles lelkész, fölolvastattak továbbá a hitközségi tagok által eddig beadott ajánlatok. Ajánlva van eddig Gerőc Lajos segédlelkész ur, Pólya Ferenc tanár ur és Sarkadi N. Antal kövesdi lelkész. Az egyház tanács elhatározta, hogy egy püspök ur levele, mint a többi ajánlatok kinyomatassanak a hitközségi tagok közt leendő szétosztás végett, egyszerűs mind e hó 22 én a templomban négytűlés fog tartatni. Az eddig ajánlatba hozott egyéneknek Gulyás Lajos nagybányai, Szabó János köröstarcsai, Sarkadi N. Antal kövesdi lelkész meghallgatása végett Bartha János főgondnok vezetése mellett egy 3 tagból álló küldöttség lett megválasztva. A küldöttség tagjai Kr. Nagy István, Szeder János és Szűcs Dániel persbyter urak.

— *Dicsérettel* kell megemlékezni a városi főkapitány ur azon intézkedéséről, melyszerint kötelességévé tette minden háztulajdonosnak, hogy a háza mentén levő járdáról a sarat letisztítsa. Igen helyesen van, mert hiszen mi hasznát vesszük a járdának, ha ez a rátapadt nyálkás sár miatt sikkossá, járhatatlanná válik. Mint értesültünk, azok kik ezen kapitányi intézkedésnek eleget nem tesznek bírságotlanni is fognak. Helyesen.

— *A megye székház* építési tervének elkészítésére megbízott küldöttség f. 6 án Szegváron ülést tartott, mely alkalommal véleményezés végett kimondatott, hogy a székház építése céljához szükséges költsön összeg 32 évi törlesztés mellett vétessek föl. Helyesen van, a megyei székház nem egy ember életére készül, hát miért ne viseljék ennek költségeit terhet az apak mellett a fiak is.

— *Adakozás.* A helybeli gymnasiumi tanfolyammal egybekötött polgári iskola derék növendékei, a helybeli mozgósított katonák szűkölködő családjainak segélyezése érdekében, körükben gyűjtést eszközöltek, s az összegyűjtött 5 frt 61 krt szerkesztőségünkhöz küldték be, illetékes helyre leendő átadás végett. Mi az átvett összeget átadtuk Balogh János polgármester urnak, mint a segélyző bizottság elnökének. Az összegyűjtött összeghez járultak: Csappay Ferenc I-ső osztálybeli tanuló 10 kr. Gálfi Sándor I. oszt. tanuló 10 kr. Mácsai Iura I. oszt. tanuló 10 kr. Kutas Bálint IV. oszt. tanuló 21 kr. Pap Lajos V. oszt. tanuló 20 kr. Mátéfi Sándor V. oszt. tanuló 30 kr. Pap Sándor IV. oszt. tanuló 50 kr. Dunabáti Mészáros Ferenc I. oszt. tanuló 10 kr. Sonnenfeld László V. oszt. tanuló 30 kr. Tasnádi Antal VI. oszt. tanuló 1 frt. Lövy József V. oszt. tanuló 90 kr. Zsoldos Ferenc IV. oszt. tanuló 1 frt. Váradi Árpád V. oszt. tanuló 50 kr. Lichtenstein Jakab V. oszt. tanuló 10 kr. Móhr Mihály VI. oszt. tanuló 20 kr. Közönetet a szűkölködők nevében a nemes adakozó fiataliságnak.

— *Előfizetési felhívás* Csáktornyai Lajos „VIHAR ELŐTT“ című, politikai és iránykölteményeket tartalmazó művére. Ára egy forint. *Mokány Bercei naptára:* sajnós, e címet, mely maga bivatva volna munkám jövőjét biztosítani, — politikai és iránykölteményeimnek nem adhatom. Ezzel csak azt akarom kifejezni, hogy mai napság általában az irodalomban, de különösen a költészet még komolyabb, latbavethetőbb termékei is föltöttebb békelében állanak a könyvkereskedésekben, keletkezésnek épen nem örvendenek.

Igen természetes. Politika a magyar ember kenyere. Csakhogy most aféle „keserű galacs“ keserű is keletlen is, kelletlen is. Mysticus politikánk gyanus értelmetlensége megzuzta a kedélyeket, s csaknem a néma lemondás kínzó közönyébe sodorta az eddig mindig ép és hatalmas, hatalmas és minden ízében magyar közvéleményét nemzetünknek. Ez megcáfoltatlan, mert — tény! S e keserű lehangoltságot, e kedélynyomottságot, e kínzó közönyét a lemondással határos politikai pessimizmusnak, hatásában nálunk inkább, mint másutt megérzi a társadalmi élet épügy mint . . . az irodalom. Hogy ez a való: utalok rá, nem bizonyitom, hogy ez hátrányos és szomorú való: bizonyitanom fölösleges. Ezek azon nehéz idők melyben mindenkinek tehetségéhez képest járulnia kell e közöny megtöréséhez! S járulnak is. Az oppositó jótékony szelleme kel fel megtörni e bilincseket. A hirtelapír nekizudítja reményt, haragot, bizalmat, gyanusitást költő verézikkeit, a képviselő interpellál, a népszónok izgat, még . . . az újdondász is vonatkoztatja közleményeit a politikára. . . . S a költő?? — Itt sok hiányjel kell. Legjelesbjeink, leghivatottabbjaink mintegy hagyják magokat az árral sodortatni, rájuk ragadt a politikai közöny élet-bénító betegsége; teledik, a mit Petőfi mondott, hogy: a költő a szabadságnak örök lámpája. . . ! Vagy ha végre a válság tetőjén a castali víztől csengő hangokat meghallja a nemzet — örülve bár, hogy ily hangokat hall —, de mégis egész csalódással olvassa, hogy: Tölgyek alatt szeretek pihenni. Igen. A hazafias hangnak a költészetterén egyre gyérülnek hivei. Ez idő szeriut Ábrányi, Bartók és gt. Zichy-n kívül alig lehetne hirtelében számbavehető megnevezni. . . . Mindezek arra bírnak engem, hogy járuljak én is — igaz törekvés volt indító okom — legalább egy porszemmel e közöny megtöréséhez. Így határoztam el kiadni méltán „Vihar előtt“ címmel politikai és iránykölteményeimet, melyekből a „Független Hirlap“, „Népszázlója“, „Bolond Istók“, „Üstökös“ s egyéb lapban inkább mintegy izelintől bocsátottam a világgá. Főntebb elmondám az okokat, melyeknél fogva az u. n. „nagy“-közönségre nem számíthatok. De nem is arrogálok magamnak irodalmi tekintélyt, miért csupán barátaim, ismerőim és jóakaróimhoz fordulok szives pártolásért. Igazolja ez is föllépésem! A „Vihar előtt“ 8—10 ivnyi tartalommal, részben: még sehol közzé

nem tett politikai költeményeket foglaland magában, melyekhez mintegy kiegészítésként néhány irány költeményt és lírai művet csatoltam. A „Vihar előtt” 1879. február havában jelenend meg. A „Vihar előtt” ára előfizetéssel egy forint. Bolti ára magasabb leendő. Tíz előfizetőt gyűjtő egy jutalom példányban részesül. Az előfizetési pénzeket postautalványon t. Filó Lajos urhoz (Budapest, VIII. kőfaragó utca 5. sz. 7. ajtó) 1879. január hava utolsó napjáig kérem beküldeni. Budapest, 1878. December. Csáktornyai Filó Lajos.

— **Apagyilkosság.** Szabadkáról írják a „Hon”-nak, hogy Győre István, zentai gazdaember fia, apját Győre Mihályt pisztolyal agyonlőtte. A tett még a múlt nyáron, jun. 8-án követtetett el, s most tárgyalattott a szabadkai kir. törvényszék által, mely a bűnt most köztől általi halálra ítélte. Győre István a gyilkosságot azért követte el, mivel tolvajlásaiért és részegeskedésért apja egy ízben megverte. A pisztolyt moilyel a tettet végrehajtotta, Horváth István molnártól kérte kölcsön, és pedig úgy, hogy atyjával kocsin kiment a mezőre s ott apjának először homlokába, aztán hátába lött. Ezután a holttestet a kocsin elhelyezte, subával betakarta, a pisztolyt mellé rakta, a lovakat sógorának Tari Lambertnek tenyája felé irányította s ő maga a szülői házhoz ment gyalog. Itt a kérdésekre azt felelte, hogy atyja a közel faluba ment, őt pedig letette a kocsirol. Aztán jó ízűen vacsorált s lefeküdt aludni. Békés nyugalmából őt s a többi családtagokat is Tari sógor zavarta fel éjjel után, kocsin hazahozván a meggyilkoltat. A gyilkos fia a rendőrég által kérdőre vonva, nem akart tudni a dologról, utóbb, midőn Horváth István felfedezte, hogy a pisztolyt töle kölcsönözte és pedig azon ürügy alatt, hogy egy vörös macskát akar lelőni, mely a galambokat pusztítja, beismerte, hogy ő lötte meg atyját, de véletlenül: ugyanis ez őt ostorral ismét megverte a mezőn, sőt a pisztolyt is, melyet azért kért kölcsön, mert juhokat akart lopni, részegszte, ő pedig védelemből elfordította a pisztolyt s ekkor atyja maga magát lötte hátba. E hazugság tarthatatlan lévén, beismerte végül, hogy bosszúból lötte agyon atyját két lövéssel. Győre István a megbánás semmi jelét nem tanúsította, atyját tolvajok kívánta feltüntetni a tárgyaláson is, holott ilyesmiről senki se tud; továbbá azon hazugsággal is eldállt, hogy atyja már kétszer akarta őt is, Pál bátyját is agyonlőni, a miről szintén nem tud senki s végül beismeri, hogy a pisztolyt azért helyezte a holttest mellé, hogy a lett gyanuját magáról elhárítsa s ezért is jött a szörnyű tett után gyalog haza. A gonosztevő, midőn a halálítéleti tudára adták a legnagyobb egykedvűséggel jelentette ki, hogy „föllebz.”

— **A menyasszony hazavitele a férj házába a vidéken még több helyütt hagyományos formalitásokkal van összekötve.** Ilyen a többek közt az is, hogy a nászmenetet a férj háza előtt puskaszóval üdvözlik. E szokás Aranyosmegye egyik faljában a múlt héten véres áldozatot követelt. Amlint ugyanis a vőlegényes és menyasszonyos kocsi, melyet négy ökör húzott, a ház előtt megállt, a vőlegény barátai pisztolyokat sütöttek el, melyek durranásától az ökrök megvadultak s a menyasszonyt és a vőlegényt elragadták. Csak másfél óra múlva sikerült az állatokat megállítani, e közben azonban az asszony lecsuszott a kocsirol, lábai azonban fennakadtak, s így hurcoltatott a szegény asszony másfél órán át az ökrök által. Mire ezeket

megállították, a menyasszony már össze volt zúzva, — feje is elvált törzsdétől.

— **Egy 18 éves szép asszony** sajnátságos öngyilkossága tartja most izgatottságban Bécs városát. Tegnap előt este ugyanis a praterbe vezető erdősoron egy egylovos bérkocsi hajtott végig, melyből több egymást követő pisztolylövés hallatszott. Senki sem volt közelben csak egy rendőr, ki azonnal megállítá a kocsit, s kinyitá annak ajtaját. Egy gyermekkarau, vakító szépségű fiatal asszony fetrengett ott vérében, mellette egy hatasövű revolver feküdt, melynek három csőve még töltve volt. A szerencsétlen teremtés ugyanc kocsin a kórházba szállítottott, ahol azonnal konstantálták, hogy állapota a lehető legaggasztóbb, mert mindhárom golyó mellébe furdott. A megejtett vizsgálat kideríté, hogy a fiatal öngyilkosnő Wittermann terménykereskedő 18 éves neje, s hogy alig egy éve van férjnél. Hogy mi vihette a szerencsétlen teremtést e kétségbeesett lépésre, még nem tudui, azt állítják, hogy család pertpatvar volt oka öngyilkosságának.

— **Rajtavestett háziúlvaj.** Karácsonyi Mihály csizmadialeány a kocsonyás utcában Szűcs István csizmadia mester mihelyében öltögetett régebb idő óta a szurkosfonállal, hogy az emberiség valahog meztelább ne maradjon a téliz idejére. Az egyhangu munka közben azonban egyszer az ördök valami rosszat sugott a fülébe, a mitől ökelme abba a veszedelmes állapotba jutott, hogy egy szép napon duplán szurkos lett a keze, ami ugy értendő, hogy a gazda almárjomjából hozzá ragadt 200 frtocska. A szerencsétlen csizlik azonban, nem hiába, hogy ismeretlen mesterségbe kapott, nyomban rajta vesztett. A lopást ugyanis úgy ejtette meg, hogy a gyanu egyenesen reá hárult s Keménynek csakhamar ki is vallotta. Hasztalan is tagadta volna, mert asallat otthon elő is került a pénz a kertből, a hol elásta volt. A mester élelmes felesége talált reá.

— **Üzleti értesítés.** Egy hét óta kevés szünettel esett az eső, mely utainkat feneketlen sártengerré változtatta át, mindenféle forgalom a szó teljes értelmében fel van akadva, melyen csak az időjárás változása jó erős faggal fog segíteni. Gabnaüzletünk részint a pesti árak lejjebb esése részint a járhatatlan rozsz utak miatt majdnem tökéletesen szünetel. Buza piros 79. 8.30. 78. 8.10 77. 8. 76.5 7. 60. Sárga és fekete színű búzák 6. 7 frt mtr.mázsa. Kukorica köb. 3.60 árpa. 4. — 4.20. Első sörtes kilogramja 32—38 krig vétetik leszámítva darabjánál 15. 30. kilogramot. Marhahus kilója 48. Juhus 32—33 kr Sovány lud párja 1.60—2.40 — kövér lud párja 4.—4.50. kappan párja 1.20—1.50, csirke 40—80 kr. párja tojás 5 db. 10 kr.

— **Értesítések.** Lakos Bálint házána 2 szoba konyha kiadó III ik t. 6. sz. a. — Tökén 2 fertály. Szentlászlón 50.¹⁰⁰ hold föld jó karban lévő tanya építlettel, a 3 ik t. a piac tájékán egy jó karban lévő ház, tartva 2000 frtért kedvező feltételek mellett, szinte a szarkás utcában egy jó karban lévő ház ellátva 2 szoba, pitar kamra, kettős istálló, tűzrevalós, szin, egy kuttal eladó, értekezhetni Szánthó Jánossal. — Alóhírt tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy kinek eladó, vagy vevő szándéka van házra, földre vagy szőlőtelek-vőségekre tetszés szerint teyzo magát érintkezésbe alóhírottal, a legcsekélyebb díj mellett legköztöm a közvetítést s a körülményekhez képest a legpontosabban, tisztelettel Szánthó János. — Buzi Mihály örökösöknek felsőréti egy részlet átterük eladó. — Kupecib János háza eladó. Simon Mihály háza eladó, vagy földér elcsereendő. — Kerekes István háza eladó. — Kúduz

Nagy Györgynek a nagyvölgyparti régi temetőbe 2 boglya szénája van eladó. Varga Benjámin I. t. 30. sz. számú házána egy bolt helyiség és egy szoba azonnal haszonbérbe kiadó. — Szépe Lajos I. t. 200 sz. a. háza eladó. — Hajduska Albert I. t. 473 sz. a. lakos, sz. újvárosi pusztára jószágot vállal teleltetésre. — Czucz Mártyás örök. házuk eladó. — Sarkadi N. István nagyföldi egy sessió földje kedvező feltételek mellett eladó. — Erdőháti N. János örökösének pélyva, török árpa és búzaszalmájuk van eladó. — Özv. Örk. Józsefné háza eladó. — Stammer Sándor alispánnak a szegvári usztatónál 7 öl recca szalmája el. értekezhetni a házána. Tökén 2 fertály első osztályú szántóföld felső réten 12 hold legjobb minőségű szántóföld taya építlettel szentlászlón 50.¹⁰⁰ öles szántóföld tanya építlettel szabad kézöl eladó, értekezhetni Szánthó Jánossal. — Borbély Jánosnak tulajdornak Sonefeld göznelma mellett 14 hold földje dinnys felszántva holdszámra vagy kvadrát ölenként kiadó. — Özv. Kutas Mihálynéna 25 akó bora és tűzrevaló venyigéje van eladó. — A ref. egyház kurcaajji kertjébe többféle nemesített gyümölcsfák vannak eladók, a vevők a gondnoki hivatalnál jelentkezzenek. — Mikec Ferenc és Farkas Jusztinának Fábánban, 25 hold földjük eladó. — Pápai Lajos I. t. 769 sz. a. háza eladó, értekezhetni I. t. 739 sz. a. — Kovács Sándor mézarszékeben bőrs pecsenyét kolbászt és szalonnát 24 krért mindenkor kapható. — Kalpagos Szabó Ferenc II. t. 13. szám a. háza eladó, alsóréten a 6-ik dűllőben sulymostó parton lábon nádja és 500 keve tiszta gyékénye van eladó. — Bazsó István nagyhegyi 1 hold szőlője eladó. Molnár Franciskának háza és hékedi szőlője eladó. — Juhász Jánosnak 200 hold fele szántó fele kaszáló földje eladó. — Öreg Sarkadi Nagy Istvána nagyföldi egy sessió földje kedvező feltételek mellett eladó. Halász Szabó Jánosnak a vásár szélben 648 sz. a. igen jó lugas szőlő vesszei vannak eladók. Lukács Pálnak a vásárszélben levő I. t. 599 sz. a. háza eladó.

Felelős szerkesztő: **Sima Ferenc.**

** Megújított nagy győzelem a „Singer Manufg. Co.”-nak mely az általunk gyártott kitűnő s fölülmulhatlan varrógépeikert sok más kitűntetések mellett, már Bécsben s Philadelphian a legmagasabb díjjal jutalmaztatott, újlag a párizsi világtárlaton az aranyérmét nyerte. A „Singer Manufacturing Co.” a világ legrégebb, legnagyobb s leghibesbb varrógépgyára, melynek működése 1850 ben keletzett; ezen gyár legelőször hozta a hajócska-szerkezetű varrógépeket forgalomba — azon szerkezetet, mely minden irányban mint legcélszerűbb elismertett s immár a legtöbb varrógépgyárak által utánoztatik. Amaz idő óta a „Singer Co.” nem mulasztotta el, folyvást új cél- s korszerű javításokat gépeiken alkalmaztatni, mely törekvést azon rendkívüli eredmény koronázta, hogy ma — eladásai után itélve — gépeik a leg s legkedveltebbek, — évenként több mint egy negyed millió gép lesz eladva. Ezen példátlan sikert a „Singer Mfg. Co.” mindenek előtt készítményeik fölülmulhatlanságának, de nem kevésbbé a jutányos áraknak s végkép azon fizetési könnyebbítéseknek köszönheti, melynek folytán minden személy ezen, a családban mint műhelyben nélkülözhetlen segéd munkást magának megszerezheti. Hogy a nagyérdemű közönség kényelmesebben juthat egy eredeti amerikai „Singer” varrógép birtokába, a „The Singer Manufacturing Co.” Budapesten, Debreczenben, Temesváron s Szegeden saját üzlet-helységeket nyitott; Szentes s környékének a raktár Felsenburg B. órák urnál létezik. Minden valódi amerikai „Singer” varrógép, mely más városokban kereskedő által ajánlatba hozatik egy „G. Neidlinger” aláírásommal ellátott igazolvánnyal bir, ellenkezőleg az illető gép csak is az eredetinek utánzása.

H I R D E T E S E K.

Önkéntes birói árverés.

Alóhírottnak Kis-Szénás és szarvasi határok közt fekvő 2700 holdas **Csabaosúd-Szörhalmi** nemesi birtoka 74 parcellára fölosztva (a legkissebb parcella 24, a legnagyobb 110 hold) — önkéntes birói árverésen el fog adatni.

Bánatpénz mindenik parcellára a becsár 10%-ja; — a vételár 4 részletben egy év alatt lesz kifizetendő.

A megvett birtok hivatalból fog tehermentesen a vevő nevére átíratni.

A kijelölt parcellák a helyszinén megtekinthetők, ugyanott a majorban mindenre nézve értesülés, fölvilágosítás nyerhető.

Az árverés f. december hó 28-ik és következő napjain a helyszinén fog megtartatni.

Kelt Szentesen, 1878. december 6.

Csukás Benjamin.

Bolt kiadás.

A Marozsi-féle házban egy bolt helyiség (Weisz-féle helyiség) Szt.-György naptól, néhai Nagy György bolt helyiség azonnal kiadó; — értekezhetni Schlesinger József ural.

Pályázati hirdetés.

Szentes város határában a dónati tanyai tanítói állomás megürülvén, ennek betöltésére ezennel pályázat nyittatik. Ezen állomás évi javadalmazása 300 frt készpénz, 30 frt fűtőpénz, szabadlakás és kert. A megválasztandó tanítási eljárásában a ministerium által kiadott tantervhez tartozik alkalmazkodni. A kellőleg felszerelt kérvények folyó 1878. évi december 31-ig Szentes város iskolaszéke elnökségéhez terjesztendők be. Szentesen, november 23-án 1878.

Zolnay Károly,
isk. széki jegyző.